

LOMSKÁ RADNICE

NOVINY MĚSTA LOM ■ Ročník X. ■ číslo 9 ■ prosinec 2020 ■ MĚSÍČNÍK ■ ZDARMA

Lomská radnice je periodický tisk územního samosprávného celku. Měsíčník města Lom je registrován u MK ČR E 20234.

SILVESTROVSKÝ OHŇOSTROJ

MĚSTA LOM

31. 12. 2020

POŘADÁ MĚSTO
LOM

Od 18.00 hodin bude přímý přenos
na facebooku **Lomská radnice**.

Vánoční stromy již září

Od třetí listopadové dekády je pro Lomáky žijící v části Lomu-Loučná přichystán nazdobený smrk, stejně tak, jako je nachystán v dolní části našeho města na náměstí Republiky. Oba vánočně nazdobené stromy se v premiéře rozsvítily o první adventní neděli.

„Děkuji velmi za skvěle odvedenou práci pánům – Josef Linda, Roman Doležal, Štěpán Poljanko, Radek Tomáš ml., Zdeněk Šaly, Vladislav Koldus a Bronislav Schwarz,“ uvádí jmenovitě starostka Lomu Kateřina Schwarzová a pokračuje: „Vy, vážení a milí, Lomáci vidíte až finále, kdy jsou stromy nazdobeny a slavnostně září. Tomu ale předchází skutečný kus dobře odvedené práce, a hlavně velká dřina.“ A právě za tu dobře odvedenou práci starostka velmi děkuje všem jmenovaným.

„Velké díky za dar v podobě obou stromů patří Haně Dryákové z Lomu. Tak ať nám, vážení

Pokračování na str. 2

Slovo starostky

Vážení a milí Lomáci, stejně, jako na první adventní neděli, jsme v Lomu nachystáni i na ty další! A to navzdory neosobní, divné a koronavirové době, a i přestože v Lomu smut-

níme nad ztrátou naší drahé kolegyně Aničky Černé, která navždy zůstane nesmazatelně zapsaná v našich srdcích. Snad právě protože cítím, že by si to tak Anička přála (vždy ochotně pomáhala se všemi akcemi a s adventním setkáním a rozsvícením stromečku obzvlášť), jsme i letos naší Lomskou tradici dodrželi, všemu smutnému navzdory.

Vánoční stromečky v obou částech našeho města se o první adventní neděli rozzářily, i když jsme se osobně u stromků bohužel nepotkali. Svítí i nově nainstalovaná vánoční výzdoba ulic a tu pravou slavnostní atmosféru doplňují i žárovkové girlandy na kostele Nejsvětějšího Srdce Páně či na budově městského úřadu.

Z prvních ohlasů od vás, milí Lomáci, je zřejmé, že kvitujete s povděkem i adventní vysílání městského rozhlasu, které se bude

Pokračování na str. 2

I letos mohou děti napsat Ježíškovi

Díky městu Lom, i letos, době coronavirové navzdory, mohou děti napsat své vánoční přání Ježíškovi na připravený originální korespondenční lístek. Na něj dostanou i otisk příležitostným razítkem lomské Ježíškovy pošty pro rok 2020. Děti si pak mohou vhodit orazít-

kovaná přáníčka do speciální vánoční poštovní schránky, která poputuje přímo za Ježíškem. Originální lístek označený razítkem Je-

žíškova pošta bude zájemcům k vyzvednutí v Městské knihovně v Lomu i v Loučné, a to po domluvě na telefonickém čísle 476 769 874 či na e-mailu knihovna@mesto-lom.cz. Na uvedených kontaktech, a i na webu města nebo Facebooku Lomská radnice, se zájemci dozví místo i čas, kde bude k zastížení speciální poštovní schránka pro vhození přáníčka Ježíškovi.

Pro otisk letošního svátečního razítka lomské Ježíškovy pošty si mohou přijít i ti, kdo je přidají k tomu loňskému premiérovému. Vzhledem k tomu, že se plánuje pro Ježíškovu poštu v Lomu každý rok jiný motiv razítka, mohou se stát přímými účastníky rodiči se tradice. Podmínkou je vzít si každý rok do městské knihovny s sebou svůj památníček nebo sběratelskou kartičku.

Pro Betlémské světlo si přijďte k vánočně vyzdobenému stromu o zlaté adventní neděli

I letos si mohou obyvatelé Lomu přijít pro Betlémské světlo k vánočně vyzdobenému stromu na náměstí Republiky o čtvrté, tedy zlaté adventní neděli. Doputuje k nám díky skautům

a skautkám ze střediska Perun Litvínov, kteří budou zájemcům předávat plamínek naděje, lásky a míru. Nezapomeňte přitom na dodržování ak-

Pokračování na str. 2

Přeji Vám všem pokojné Vánoce, klidný závěr roku a naději do roku nadcházejícího. Především pevné zdraví, pozitivní mysl, nejkrásnější pocity sounáležitosti, dobra a lásky. Ať jste obklopeni lidmi, kteří pro Vás budou potěšením na srdíčku ve Vašich každodenních krůčcích životem ať osobním či pracovním.

Za vedení města Lom
Kateřina Schwarzová, starostka

Slovo starostky

Dokončení ze str. 1

opakovat i o dalších předvánočních nedělních podvečerech. Snad vás potěší. Vždyť advent je doba očekávání, zklidnění. Symbolizuje příchod a já pevně věřím, že dobro skutečně přijde, že přijdou lepší zítřky s dobrým koncem. Prosím zpomalme trošičku a pojďme prožít kouzelný čas v kruhu rodinném. Uvedme, po vzoru našich předků, do svých srdcí a domovů klid, mír, pokoru, lásku a přátelství.

Moc si přeji, aby nikdo nebyl sám a nám všem přeji jenom

nekonečno zdraví a štěstí, ale i víru a naději. Se svitem vánoční záře našich lomských vánočních stromků, vám vážení a milí, přeji jenom všechno to nejlepší a nejkrásnější co si můžete přát!

Ať se vám splní i ta nejtajnější přání.

Mým velkým přáním je, abychom se za rok mohli ve zdraví potkat v tomto, a nejen v tomto, předvánočním čase, podat si ruce, popovídat si a říci si: „Byl to dobrý rok!“

*Za vedení města Lom
Kateřina Schwarzová, starostka*

Pro Betlémské světlo si přijďte k vánočně vyzdobenému stromu o zlaté adventní neděli

Dokončení ze str. 1

tuálně platných hygienických opatření. Rozdávání Betlémského světla

se uskuteční 20. prosince od 15.00 do 16.30 u vánočně vyzdobeného stromu na náměstí Republiky.

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

**20.12.2020
od 15.00 do 16.30
u Vánočního stromu v Lomu**

Skauti a skautky ze střediska Perun Litvínov na Vás zvou, abyste si přišli vyzvednout svůj plamínek naděje, lásky a míru.

Vánoční stromy již září

Dokončení ze str. 1

a milí, oba vánoční stromy dělají radost a slouží pro potěchu oka i duše,“ dodává Kateřina Schwarzová.

Během první adventní neděle byly rozsvíceny oba stromy a v 17 hodin z reproduktorů městského rozhlasu obyvatele slavnostně pozdravila starostka Kateřina Schwarzová a popřála vše dobré. Z městského rozhlasu nám k tomu, a poté i každou další adventní neděli, zazní známé vánoční koledy v podání mladých zpěvaček z Litvínova. Zpívat si s nimi tak mů-

žeme všichni třeba doma z okna nebo při úklidu zahrádky či při procházce sešeřelým městem.

„Jak jsem již uvedla v minulém čísle Lomské radnice, kvůli protiepidemiologickým opatřením se městské akce uskuteční bez přítomnosti veřejnosti. Ale, jak jsem již slíbila, ochuzení nebudou ani malí i velcí Lomáci o tradiční městský silvestrovský ohňostroj, který se bude 31. prosince od 18 hodin živě přenášet prostřednictvím Facebooku Lomská radnice,“ uzavírá Kateřina Schwarzová.

Poděkování ředitele školy

Vážený spoluobčané, za několik dní bude končit rok 2020. Rok, který byl pro nás všechny náročný a jehož události byly nepředvídatelné. Školy a vztahy mezi rodiči a školou byly letos podrobeny nečekané zkoušce. Velmi rychle jsme se museli všichni přizpůsobit nové těžké situaci.

Dovolte mi, abych na tomto místě poděkoval všem, kteří nám celý rok pomáhali tuto nelehkou

situaci zvládnout. V první řadě chci poděkovat našemu zřizovateli městu Lom v čele s paní starostkou Kateřinou Schwarzovou za materiální podporu, finanční podporu a skvělou a pružnou komunikaci. Děkuji všem rodičům a zákonným zástupcům žáků základní školy a děti mateřských škol za skvělou spolupráci a trpělivost, kterou celou dobu prokazovali. Děkuji všem pedagogickým i nepedagogickým zaměstnancům, že svědomitě plnili nové pracovní úkoly, které před námi v krizi vstaly. A v neposlední řadě děkuji našim žákům a dětem v MŠ, že se přes všechny překážky snaží svědomitě vzdělávat.

Všem Vám přeji, abyste letošní Vánoce měli takové, jaké si přejete. A všichni ať jsme v novém roce 2021 hlavně zdraví a spokojeni.

Krásné Vánoce a vše dobré v novém roce 2021 Vám přeje Jarošlav Zajíc, ředitel školy.

Mikuláš a čerti navštívili mateřinky

V pátek, před druhou adventní nedělí, do MŠ v Lomu i v Loučné zavítal za dětmi Mikuláš a dva čerti. A jestli myslíte, že dětem donesl uhlí a brambory, tak se pletete. Byly hodné a dostaly dobroty v podobě mikulášských balíčků se sladkostmi a ovocem. Kvůli epidemiologickým opatřením se obě návštěvy nadpozemských

bytostí uskutečnily na zahradách mateřských škol. Za Mikuláše a čerty se přestrojily pracovnice MÚ Lom.

O výzdobu obou vánočních stromů, tedy v ulici PKH i na náměstí Republiky, se postarali pracovníci oddělení komunálního hospodářství města Lom.

Připomeňme si vánoční tradice a zvyky v Krušných horách

Krušné hory, stejně jako ostatní regiony, jsou mimo jiné charakteristické svébytnými vánočními tradicemi a symboly. Vánoční zvyky jsou již po staletí v historii Krušnohoří hluboce zakořeněné, ovšem ne každý dnes ví, jaké byly, nebo jaké jsou jejich kořeny.

Mladší generace obvykle nevědí, že oslava Vánoc byla v minulosti vnímána jako oslava světla, což bylo úzce spojeno s nejčastějším povoláním v našich horách – s hornictvím. Záře svíček byla symbolem touhy horníků po světle, protože jejich život se z větší části odehrával ve tmě, díky práci v podzemí. I do práce a z práce, brzy ráno a pozdě večer, chodili havíři za tmy a po návratu domů je čekalo jen světýlko v oknech jejich domovů, které jim spolehlivě ukazovalo cestu a dávalo pocit bezpečí a tepla. Později se vžil zvyk stavět v době Vánoc za okna světla a obloukové svícny – německy „Schwibbögen“.

Svícny a pyramidy

Už kolem roku 1800 zdobili krušnohorští horalé své vánoční světnice svícny a pyramidami. Tento zvyk se ještě rozšířil po roce 1830, kdy bylo možné drahé voskovice nahradit levnějšími stearinovými svíčkami. Ve druhé polovině 19. století se Vánoce stále více stávaly rodinným svátkem, stále více lidovým svátkem světla. Původ dnešní pozoruhodné podoby adventu v Krušných horách, kdy všude září moře světel, tedy spočívá v tradici hornictví, ve víře v Boha a touze člověka po světle.

Dýmající figurky

Krušnohorské symboly Vánoc se postupně rozšířily i mimo region. Vždyť kdo nezná dýmající figurky (německy Rauchermann), vyřezávané oblouky a pyramidy nebo tolik známé malované figurální louskáčky ze dřeva? V průběhu staletí se nutnost proměnila ve ctnost horníků a vzniklo tak umění známé po celém světě.

Starým krušnohorským zvykem je takzvané buzení „Rauchermannů“, kdy před prvním adventem šla celá rodina společně na půdu a budila dýmající panáčky, louskáčky, anděly a horníky. Pak zpívali první koledy, vyzdobili

pokoje a zapálili první kadidlo a v oknech dřevěné svícny. Okna mnoha domů se ozdobila světloňoši v podobě andělů a havířů, brzy patřili voňavě kouřící mužičci a louskáčci k typickým ozdobám krušnohorských Vánoc.

Louskáčci

Pro náš krušnohorský region jsou jako tradiční vánoční symbol snad nejvíce typické krásné dřevěné figurky louskáčků, kteří za použití technologie páky rozlouskávají ve svých „ústech“ ořechy, jako vánoční symboly vzniku života, všeho nového a neznámého. Nejznámější krušnohorský louskáček vznikl již kolem roku 1870 v malé dílně řemeslníka W. F. Füchtnera ve známém saském městečku Seiffen, hned za hranicemi.

Pro postavičku louskáčka je typický vznešený výraz obličeje, který znázorňuje tehdejší vrchnost, například krále, vojáky, ale také lesníky a horníky. Výroba louskáčků se sestává z více jak 100 kroků, neboť každý je vyroben z mnoha jednotlivých částí, převážně z bukového nebo smrkového dřeva.

Světloňoši

Velmi známé a oblíbené jsou také figurky horníků a andělů nesoucích světlo. Středem života každého horníka bylo světlo – symbol radosti, štěstí a života. Dodnes se používají v krušnohorských vesničkách ve všech místnostech domu nejen horníci se svíčkami, ale také andělé, jako jejich ochránci a patroni.

Hornické průvody

Průvody horníků, německy Bergparaden, se dodnes dodržují v sousedním Sasku. Oslavují význam horníků pro region a odvolávají se na dávnou slávu a důležitost tohoto řemesla. Dnes přetrvávají zejména jako lidová tradice a společenská událost.

Pokračování na str. 4

K nejznámějším symbolům krušnohorských Vánoc patří postava anděla a horníka nesoucího světlo. Jako připomínka krušnohorské hornické tradice jsou obě tyto postavy o nejrozšířenějších svátcích roku vystavovány vedle sebe.

V 19. století byly v Krušných horách vyrobeny otočné pyramidy, které se staly typickými pro tuto oblast a dnes jsou známé po celém světě. Před průmyslovou výrobou pyramid, na počátku 20. století, byla vytvořena řada unikátních kousků, sestávajících z mnoha jednotlivých částí, které o adventu nádherně září. V současné době existuje nespočet konstrukčních forem a variant, včetně až sedmipodlažní pyramidy. Jednu z velkých přehlídek otočných pyramid nabízí například seiffenské muzeum hraček, které je asi 25 kilometrů od Lomu. Muzeum zobrazuje a dokumentuje třístaletou historii výroby hraček v Krušnohoří.

Dokončení ze str. 3

Průvod o několika stovkách až tisíce krojovaných horníků prochází v adventní čas centrem měst a za doprovodu kapel představují své řemeslo veřejnosti. V době mimo koronavirovou epidemii už mají svá pevná data konání, začínají 1. adventní víkend v Chemnitz a končí 4. adventní víkend v Annaberg-Buchholz.

Za hornickým průvodem se nemusí jen do Saska. Dnes již tradiční rituál předání světla svatých Barbory se na začátku prosince konává v nedalekém Mostě, kde částí města projde spolek uniformovaných havířů s loučemi a doprovází je hornická kapela a malí permoníci. Tradici, která má údajně kořeny v historii, obnovil před lety Spolek severočeských havířů. Tak jako světlo ochraňovalo v dole horníky, má toto kouzelné světýlko předané představiteli města ochraňovat toto město po celý rok, proto je třeba po roce rituál předání zopakovat.

Pálení kadidla

Po staletí patří ke krušnohorským Vánocům i ručně tvarovaná kadidla, vyráběná z dřevěného uhlí, bukové a santalové dřevěné mouky, pojidel a přírodních vonných látek, jako bylinky, květy, kořeny a éterické vonné oleje a jedna nebo více tajných přísad. V Čechách v domácnostech hlásících se k tradicím Vánoc se zapalovaly a zapalují vonné kuzele zvané František.

S příchodem kouření dýmek v 19. století se zrodila i tradice dýmajících panáčků – německy „Raucherman“. Ti o Vánocích zdobí domovy a šíří vůni v mnoha provedeních. Také dřevěné vyřezávané ozdobné oblouky jsou pevná součást tradičních vánočních ozdob v Krušných horách. Symbolika tvaru osvětlených oblouků připomíná vstup do štoly nebo nebeskou klenbu se sluncem, měsícem a hvězdami. Ozdobný oblouk osázený světly je také zhmotněním hornické touhy po denním světle a bývá ozdoben hornickými motivy nebo motivy znázorňující tři hlavní zdroje obživy v Krušných horách v 18. a 19. století – horník, řezbář a paličkářka.

Typickou výzdobou krušnohorských vesniček a městeček se staly otočné pyramidy, dnes známé po celém světě. Vánoční pyramidy jsou slavnostně osvětlené a pomalu se otáčejí nyní díky

elektromotoru, dříve to bylo díky stoupajícímu teplému vzduchu od hořících svíček, které pohánějí lopatkové kolo. Každé patro je krásně vyřezávané a osázené figurkami. Jako největší byla vyřezána sedmipodlažní pyramida, ale k dispozici je též nespočet malých exemplářů, vhodných do každé domácnosti.

Devatero pokrmů

Dodnes se v některých domácnostech udržela další krušnohorská vánoční tradice, kterou je podávání devatera pokrmů u štedrovečerní večeře. Devítka je dělitelná třemi a trojka je šťastné číslo, proto devítka přinese třikrát tolik štěstí. Složení jídelníčku je v každé rodině trochu jiné a předává se po generace. Každé jídlo má svůj vlastní význam. Tak například bezová nebo šípková polévka se stará o zdraví, knedlíky přináší velké peníze, čočka a proso nenechají odejít drobné, červená řepa přináší krásu, celer zvyšuje plodnost, chléb a sůl musí být na stole, aby i v příštím roce ho bylo dostatek. Nu a kyselý zelí přináší dobrou úrodu, pečená husa a uzeniny nosí prosperitu a dostatek jídla, bramborový salát zachovává šetrnost, kapr je symbolem postu a jeho šupiny se dávají pod talíř pro štěstí, medové mléko je ochrana proti nachlazení. Na stůl se také prostírá jedna sada nádobí navíc pro náhodného hosta.

A tak všem čtenářům Lomské radnice přejeme klidné a pohodové svátky vánoční. A protože se v dnešní složité době nemůžeme potkat během vánočních trhů a adventních setkání, oslavte si každý advent doma, v kruhu svých nejbližších, pusťte si kolody, s ještě větší intenzitou a nápovitostí si vyzdobte byt či dům, odneste vánoční nadílku do lesa pro divoče žijící zvířata a ptáky. A užijte si klidu a pohody, právě tak, jak to dokázali naši předkové. Pokoj všem lidem dobré vůle.

V 19. století se zrodila i tradice dýmajících panáčků – „Rauchermanů“. Šlo o výrobu dýmající figurky bez použití svíčky, přičemž nejčastějšími tvary jsou osoby místních profesí, ale i sněhuláci nebo vánoční muž.

Ke každému vánočnímu svátku patří pestře ozdobené talíře s koláčky, jablky, pomeranči a ořechy. Ořechy na jídelní tabuli symbolizují vznik života. Něco nového a neznámého. K rozlousknutí tvrdé ořechové skořápky jsou již dlouhou dobu vyráběny krásné dřevěné figurky louskáčků. Za použití páky je ořech v ústech louskáčku rozlousknut. Uvádí se, že nejznámější krušnohorský louskáček vznikl již kolem roku 1870 v malé dílně Wilhelma Friedricha Fuchtnera v saském Seiffenu. Již od roku 1966 byla v Neuhausenu sbírka louskáčků na ořechy z celého světa čítající přes 5 000 exemplářů. V této sbírce v Nussknacker-museum Neuhausen se nachází i největší funkční louskáček na světě.

Již po staletí ke krušnohorským Vánocům patří pálení kadidla. Ručně tvarovaná kadidla jsou vyráběna z dřevěného uhlí, bukové a santalové dřevěné mouky, pojidel a přírodních vonných látek jako jsou bylinky, květy, kořeny nebo éterické oleje a jedné či více tajných složek.

Krušnohorská strašidla

Lomská radnice nabízí další díl seriálu krušnohorských pověstí. Podkladem jsou historikem Jiřím Wolfem z Muzea města Duchcova sesbírané pověsti a příběhy o strašidlech, skřítcích a dalších zlých i hodných bytostech Krušných hor. Díky němu před našima očima ožívá bizarní panteon krušnohorských strašidel, o nichž si obyvatelé zdejšího kraje vyprávěli celá staletí, ale na které se dnes poněkud zapomíná.

Kdo ví, jestli v Krušnohoří ještě nepřebývají tajemné vodní bytosti z dávných legend a pověstí

Stejně strašidelně jako krušnohorské lesy působila na dávné obyvatelé našich hor četná tajemná jezírka na horských hřebenech a rybníky na jejich úpatí. Jako byly zdejší lesy plné tajemných úkazů a podivných zvuků vyluzovaných démony, ve fantazii místních lidí obývali zlí duchové – hastrmani i zdejší vody. Označení hastrman je spřízněno s německým názvem „Wassermann“, což opět dokazuje, že v našem pohraničí docházelo od dávných dob k prolínání českého a německého folklóru.

Hastrmani – vodníci, žijící v horských jezírkách a v rybnících pod horami, bývali v pohanských dobách usmiřování zvířecími oběťmi – koňmi, krávy, ovci, černými kozly, černými prasaty, černými kohouty, husami, kachnami, rybami a někdy jen kousky chleba s máslem nebo vínem. Tím se mělo předejít tomu, aby vodník netopil lidi. A aby nebyla vodníkem rozbořena hráz rybníka, zakopávala se do ní koňská hlava.

V období raného středověku se prý vodníci v Krušných horách zjevovali někdy v podobě rybáře, jindy bílého koně. Místní letopisec Christian Lehmann zaznamenal krušnohorskou pověst o chudém sběrači dříví z Hory Svatého

Šebestiána, který se setkal s vodníkem. Ten se mu zjevil jako krásný jezdec a ptal se jej na cestu k jezeru. Potom mu řekl, že je vodník, jemuž jiný vodník unesl ženu a on ji teď hledá ve všech jezerech a rybnících. Když dorazili k jezeru, požádal vodník, aby mu dřevař podržel koně. Mávnutím proutku nechal rozestoupit vodu v jezere a vstoupil do něj. Po nějaké době zaslechl dřevař strašný řev, kůň, kterého držel se začal vzpínat a najednou se hladina jezera zbarvila rudou krví. Z vody vystoupil vodník se svou unesenou ženou, řekl dřevaři, že svého soka zardousil a za to, že mu podržel koně jej bohatě odměnil.

Jako další strašidelnou historiku zaznamenal letopisec Lehmann příhodu o rybníku nedaleko saského Scheibenbergu (cca 9 km vzdušnou čarou od Vejprtu), který byl obývaný démony. V době senoseče v roce 1644 se strhla taková vichřice, že vzedmula stříkající vodu z rybníka tak vysoko, jako by se v něm prali koně. Zlí duchové pak vylétli z vody a hráli si s obilnými snopy v povětří, přelétli celé pole a vzali s sebou všechny špičky stromů.

O jiném krušnohorském jezeru se zase vyprávělo, že jeden po-

Ve fantazii místních lidí obývali zlí duchové i zdejší vody. Podobu hastrmana graficky ztvárnila duchovská výtvarnice Petra Kofroňová Wolfová pro knihu Skřítki a démoni Krušných hor.

cestný, když šel okolo, slyšel prý z jeho hlubin zřetelný výskot, křik a hru na housle a na píšťaly, jako by se pod hladinou odehrávala nějaká hostina.

Na Teplickou se zase věřilo, že v prastarém duchcovském rybníku Barbara přebývají duše nena-rozených dětí. K Barboře se také vztahovala pověst o vodníkovi, kterému se zželelo chudého zámečnického tovaryše, bydličního nedaleko rybníka a objednal si u něj zhotovení krásného dveřního zámku, čímž mu pomohl k penězům a společenskému postavení. A zámek, ke kterému se tato pověst vztahuje, je dodnes uchován v Muzeu města Duchcova...

Kromě vodníků a dalších demonů obývaly rybníky a jezera Krušných hor a Podkrušnohoří také takzvané vodní ženušky. Jedna vystupovala ze zaniklého Cínoveckého jezera a nabízela okoloidoucím šňupací tabák jako odměnu za osvobození ze svého zajetí, jiná se z lesního jezírka na Chomutovsku zjevila myslivci v tajemném snu, kdy jí měl pro-

padnout tělem a duší. To se také o několik let později stalo a myslivec zahynul násilnou smrtí.

Dodnes můžeme narazit na procházkách po našich horách na lesní tůň, bahnitá vřesoviště a pozůstatky dávných jezírek. A kdo ví, jestli v nich ještě nepřebývají tajemné vodní bytosti z dávných legend a pověstí o hastrmanech, vodních žinkách a jiných dobrých či zlých vodních démonech. Tak buďte opatrní a nerušte jejich klid.

Blahopřejeme

Během prosince již oslavili či oslaví svá životní jubilea tito občané města Lomu:

Jitka Motejlková, Alena Mudrová, Marta Slachová a Danuška Bendová.

Hodně pohody, zdraví a životního optimismu přeje vedení města.

Vzpomínáme

V hlubokém zármutku oznamujeme, že nás navždy opustila naše skvělá, dlouholetá kolegyně, kamarádka a výjimečný člověk paní **Anička Černá**. Anička zůstane v našich srdcích navždy jako obětavá a laskavý člověk s velkou empatií, vždy připravená s úsměvem nabídnout pomocnou ruku. „Aničko, bylo nám ctí mít Vás mezi námi a pracovat s Vámi. Moc děkujeme za všechno, budete nám chybět.“ Upřímnou soustrast celé rodině a hodně síly k překonání toho jediného, co nemůžeme nikdy změnit. Kolektiv města Lom a MÚ Lom.

„Utichly kroky, utichl tvůj hlas, ale obraz tvůj zůstává v nás. Jen kytičku na hrob ti můžeme dát, spokojený spánek přát a ticho vzpomínat.“ Dne 12. prosince uplynulo sedm let od okamžiku, kdy nás navždy opustil **Josef Vaňo**. Nikdy nezapomene manželka, syn a vnoučata. Za tichou vzpomínku děkujeme.

Do 31. ledna 2021 najdeme boxy na sběr starých mobilních telefonů na pobočkách Pošty PARTNER v Lomu i v Loučné a v Mateřské škole Lom. Papírové boxy na vysloužilé mobily děti samy vyrobily v rámci projektu „Recyklohraní“. Sběrem starých mobilních telefonů ukazujeme dětem, ale i dalším dospělým, jak chránit přírodu a využít ještě dosluhující techniku. Děkuje kolektiv MŠ Lom.

V Kulturním domě v Lomu se již po „zahřívací“ nulté akci, uskutečnil v listopadu 2019 oficiální první ročník ojedinělé výstavy, která si dala za cíl představit naše „Lomáky“ trochu netradičně, a to jako výtvarníky, řezbáře či například malíře, kterými se stávají ve svém volném čase. Pro všechny bylo velkým překvapením, kolik šikovných a nadaných sousedů žije v našem městě. Akce se setkala s velkým ohlasem veřejnosti, doufáme proto, že jsme přispěli k počátku krásné tradice a s našimi lomskými kreatívci se budeme setkávat častěji. Proto pokračujeme i nadále v představování našich lomských šikovných rukou.

Lomské šikovné ruce: Drahoslava Wernerová

Paní Drahoslava Wernerová se přistěhovala s rodinou do Lomu v roce 1994, kdy zde dostavěli rodinný domek. S manželem oba vyrůstali v Meziboří, ale její tatínek z Lomu pochází a spolu se svými sourozenci zde zdědil po prababičce velkou zahradu, kde se s celou širokou rodinou scházeli. Proto má vztah k našemu městu od dětství.

„Vystudovala jsem střední ekonomickou školu. Někdy jsem pracovala ve výpočetním středisku v Benaru a po roce 1998 jsem přešla do malé firmy soukromníka. Tato práce mě naplňovala do doby, než jsem si sáhla na hlínu. Doslova mi tato chvílka změnila celý život. A jak k tomu došlo? Má tchyně docházela do LŠU v Mostě a tvořila si pro sebe a pro své nejbližší. Spoustu dárků jsem dostávala k narozeninám, pod stromeček a vždy jsem byla nadšená. Ale nikdy jsem nepomyslela, že já bych mohla tvořit i přesto, že mám

ze zaměstnání, jelikož firma zkrachovala. V té době bylo těžké najít nové zaměstnání, a tak mě to posunulo k rozhodnutí udělat si keramický rekvalifikační kurz. Bylo mi to umožněno a jsem tomu vděčná, jelikož jsem tento kurz absolvovala ve východočeském Kohoutově v Keramickém studiu Jarmily Tymerové.

S pomocí manžela u nás doma vznikla malá dílna s pecí a já se postavila na vlastní nohy a začala podnikat v tomto oboru. Nebylo to lehké, ale s podporou lidíček okolo mě jsem se do toho pustila. Od té doby uply-

ských keramických závodech ze šamotové továrenské hlíny vytvořit keramiku velkých rozměrů do zahrady. Byla to velká výzva a posun zase o krok dál. Namalovala jsem si hrnky a ták v porcelánci v Dubí. Vystavovala jsem v Litvínově v Radničním sklípku s desítkou výtvarnic a jejich rozmanitou tvorbou mnoha technik a stylů na výstavě Babi léto 3 a Babi léto 4. A pak je také nádherné předávat tyto zkušenosti dál. Mě a mou milou kamarádku oslovila obec Březno u Chomutova, zda bychom neotevřely v této obci keramickou dílnu s výukou jak pro děti, tak pro dospělé, pod jejich záštitou. Toto se úspěšně rozjelo a již devátým rokem zde spolupracujeme. Snažíme se jít v tvorbě stále dál a tím posouvat tvoření hlavně s dětmi a myslím, že se nám daří. Je to hmatatelný dík, když vidíte tu radost a lásku, byť i k jednomu kousku vytvořeného vlastní rukou. Je skvělé vi-

dět tu radost z povedené práce. Potkávám se také s kamarádkami, kterým jsem dala prostor ve své malé dílně a tvoříme pospolu. Tato práce nás naplňuje až po okraj.

V tomto oboru je nutná komplexnost, takže také prodej. Jezdím na jarmarky, nejraději pořádané pod značkou Fler, jelikož se zde setkávám s lidmi, kteří mají stejně tvořivého ducha. Je důležité setkávat se s lidmi, potěší vás pochvala, zájem o vaši práci. Dnes jsem ráda, že jsem šla svou cestou, protože jsem se v tomto oboru našla, stále mám spoustu nápadů a doufám, že i nadále budu mít příznivce. Keramika mě stále překvapuje, ať už to jsou technologická řešení nebo třeba experimenty. Celý proces vytváření keramiky přináší nepředvídatelné výsledky, a to je jenom malý krůček ke splnění svého snu. Více na www.fler.cz/wernasek.“

Práce s hlínou je fascinující záležitost. Dovoluje realizovat ty nejpodivnější nápady, experimentovat s materiály i finálním výpalem. Je to velká terapie, učí trpělivosti, probouzí fantazii a tvůrčí představivost. Je za mnou vidět dílo, líbí-li se následuje pochvala a radost z vykonané práce.

k ruční práci hodně blízko. Na své děti jsem pletla, vyšivala gobelínové obrazy, vázala sušinu. Až došlo k situaci, kdy se mě u tchyně na zdi moc líbil jeden kachel a ona mi řekla, ať si ho udělám sama.

Začala jsem postupně tvořit doma na koleni. Byla jsem jak očarována. Poté jsem se přihlásila do LŠU v Mostě na keramický kurz. Nejdříve jednou týdně, pak dvakrát týdně a stále jsem neměla dost. Zamýšlela jsem se při práci s hlínou, jak je to fascinující záležitost. Dovoluje realizovat ty nejpodivnější nápady, experimentovat s materiály i finálním výpalem. Je to velká terapie, učí trpělivosti, probouzí fantazii a tvůrčí představivost. Je za mnou vidět dílo, líbí-li se následuje pochvala a radost z vykonané práce. A toto jsem necítila ve své profesi v účetnictví. Spousta papírování, byrokracie, nic za vámi vlastně není vidět, žádná pochvala. A tak jsem v mysli koketovala, co s tím! Až přišla výpověď

nulo 10 let a já se stále učím, zdokonaluji, otvírám náruč novým nápadům. Všechnu keramiku vyrábím ručně, modeluji, plátuji, vylévám do forem. Mám ráda přírodu, která mě neskutečně nabíjí a snad i proto používám spíše glazury a barvy zemité. V dnešní technické době se snažím lidem předat kousek rukodělné, poetické práce. Keramika sama o sobě je velká alchymie. Aby každý výrobek, který vyndám z pece byl dokonalým je to vcelku dřina, zkouška odvahy a bláznovství.

Je tolik technik, na které si můžete sáhnout. Nejsou žádné limity. Začnete u kachlí, pak zkusíte figury, jsou malé, co udělat větší a co zvířátko? A po chvíli vás napadne udělat si svůj hmiček. Zakoupíte líci hmotu, sádrovou formu a pustíte se do práce. Kombinujete glazury-barevnost, engoby, barvitka, malbu a tak dále.

Mám velké štěstí, jelikož jsem se postupně přidala ke stejné smýšlejícím lidem. Měla jsem možnost si v Kadaň-